

Valtiovarainministeriö

Viitasaaren kaupungin ilmoitus valtiovarainministeriölle kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta ja poikkeamisen hakeminen selvityserusteiden osoittamaan selvitysalueeseen

859/001/2012

Kaupunginhallitus 04.11.2013 § 304

Kuntarakennelaki on astunut voimaan 1.7.2013. Kuntien selvitysvelvollisuus on alkanut heti lain voimaan tultua. Selvitysten ja yhdistymisesitysten määräaika päättyy kuusi kuukautta sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva laki (sote-järjestämislaki) on hyväksytty eduskunnassa. Määräaikaa koskevan säännöksen voimaantulosta säädetään vielä erikseen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain eteneminen on tiedossa tarkemmin. Sote-järjestämislaki on tarkoitus tuoda eduskunnan käsiteltäväksi keväällä 2014.

Kuntien selvitysvelvollisuus

Kunnan tulee selvittää yhdessä muiden kuntien kanssa kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävän uuden kunnan muodostamista, jos yksikin laissa säädetyistä selvityserusteista osoittaa selvityksen tarvetta. Selvityserusteet ovat palveluseruste, työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenneperuste sekä taluseruste. Metropolialueella sovelletaan työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti- ja yhdyskuntaperusteen sijasta omaa metropoliperustettaan. Vaikka kunta ei täyttäisi mitään edellä mainituista perusteista, sen tulee osallistua yhdistymiselvitykseen, jollei muuten ole saavutettavissa selvityserusteet täyttävää toiminnallista kokonaisuutta.

Jos yhdistymiselvitysten ulkopuolelle on jäämässä kunta, joka muodostaisi toiminnallisen kokonaisuuden siihen rajoittuvan kunnan kanssa, on näiden kuntien selvitettävä yhdessä kuntien yhdistymistä tai ensiksi mainittu kunta on otettava mukaan selvitykseen, johon jälkimmäinen kunta osallistuu. Säännöksen tarkoituksena on ehkäistä sitä, että selvityksistä jäisi ulkopuolelle kuntia, joita muut kunnat eivät halua mukaan esimerkiksi kunnan heikon taloudellisen tilanteen vuoksi.

Kunnat voivat toteuttaa kuntarakennelaissa edellytetyn yhdistymiselvityksen itsenäisesti tai esimerkiksi konsultin avustamana. Selvitysvelvoitteen voi täyttää myös osallistumalla valtiovarainministeriön asettamaan erityiseen kuntajakoselvitykseen.

Selvityseruste alle 20 000 asukkaan kunnassa

Kuntarakennelain 4 c §:n mukaan alle 20 000 asukkaan kunnan on selvitettävä kuntien yhdistymistä palveluserusteella. Alle 20 000 asukkaan kunnan on yhdessä muiden kuntien kanssa selvitettävä yhdistymistä alueella, jossa on 1) palveluiden järjestämisen, rahoittamisen ja kehittämisen kannalta riittävä väestöpohja sekä kyky riittävään omaan palvelutuotantoon; 2) erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta vähintään noin 20 000 asukasta; sekä 3) perusopetuksen laadukkaan ja yhdenvertaisen jär-

jestämisen kannalta alle yksivuotiaiden ikäluokan koko vähintään noin 50.

Jos kunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi tehdä selvityksen muulla kuin selvityksiperusteiden osoittamalla alueella, sen tulee hakea valtiovarainministeriöltä poikkeusta selvitysalueesta.

Selvityksen sisältö

Yhdistymisselvityksen tulee sisältää kuntarakennelakiesityksen mukaisesti seuraavat asiat:

1. suunnitelman hallinnon ja palvelujen järjestämisestä ja palvelujen tuottamisesta selvitysalueella
2. selvityksen yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan
3. selvityksen taloudellisesta tilanteesta
4. arvion asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien ja lähidemokratian toteutumisesta
5. yksityiskohtaisen arvion kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista
6. kaksikielistä kuntaa koskevassa selvityksessä arvioidaan kielellisten oikeuksien toteutumisesta
7. arvion kuntien yhdistymisen suhteesta metropolihallinnon tarpeeseen, erityisesti yhdyskuntarakenteen eheyttämisen, joukkoliikenteen ja sosiaalisen asuntotuotannon näkökulmasta.

Selvitysavustus

Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta avustusta kuntien yhdistymisselvityksistä aiheutuviin kustannuksiin. Avustusta voidaan myöntää kuntarakennelain mukaisten selvityksiperusteiden osoittamalla selvitysalueella, tai ministeriön päätöksen perusteella niistä poikkeavalla alueella toteutettavan yhdistymisselvityksen kustannuksiin. Avustusta myönnetään yhdistymiseen liittyvästä selvityksestä aiheutuviin erilliskustannuksiin, kuten selvitystehtävää varten osoitetun henkilön palkkakustannuksiin tai ulkopuolisen konsultin suorittamaan selvitystyöhön. Kuntien viranhaltijavalmisteluun avustusta voidaan myöntää siltä osin, kuin pystytään osoittamaan valmistelun koskevan yhdistymisselvitystä. Myös muihin selvittämistä aiheutuviin kustannuksiin kuten tiedottamiseen, tilastomateriaalin hankintaan, painatuskustannuksiin tai kyselytutkimusten teettämiseen voidaan myöntää avustusta. Avustusta ei myönnetä kokoontumisesta aiheutuviin kustannuksiin tai luottamushenkilötyön puitteissa tapahtuvaan toimintaan.

Avustuksen määrä voi olla korkeintaan 70 % selvityksen hyväksyttävistä arvonlisäverottomista kustannuksista, kuitenkin enintään 50 000 euroa selvitystä kohden. Avustuksen määrässä otetaan huomioon selvitysalueen ja selvityksen laajuus.

Kunnat voivat hakea avustusta joko etukäteen arvioituihin kokonaiskustannuksiin perustuen tai selvityksen jälkeen toteutuneiden kustannusten perusteella. Vuoden 2013 avutusten hakuaika päättyy 30.11.2013. Kunnat voivat hakea avustusta vaihtoehtoisesti vuonna 2014. Tällä hakukierroksella on

mahdollista hakea avustusta takautuvasti myös aiemmin valmistuneeseen selvitykseen. Yhteen selvitykseen avustusta voidaan myöntää vain kerran.

Liitejakelu:

Kuntaliiton yleiskirje Kuntarakennelaista 30.9.2013.

Valtiovarainministeriön kirje 2.9.2013/ Kuntarakennelaki voimaan 1.7.2013 - kuntien selvitysvelvollisuus on alkanut.

Valtiovarainministeriön kirje 20.9.2013/ Kuntarakennelain mukaisen selvitysavustuksen hakeminen.

Selvitysalue

Valtiovarainministeriö on kirjeellään 11.10.2013 ilmoittanut seuraavaa:

"Kuntarakennelain (1698/2009) 4 b §:n mukaan kunnan tulee yhdessä muiden kuntien kanssa selvittää kuntien yhdistymistä kuntarakennelaissa säädettyjen selvityisperusteiden mukaisesti. Selvitysalueen tulee täyttää myös lain 4 §:ssä säädetty kuntajaon muuttamisen edellytykset. Kuntarakennelain 4 h §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa ministeriölle viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2013, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää lain 4 b §:n mukaisesti kuntien yhdistymistä.

Kunnan tulee valtiovarainministeriön asetuksen (694/2013) mukaan toimittaa selvitysalueetta koskevat tiedot valtiovarainministeriölle sähköisesti ministeriön laatimalla lomakkeella. Kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueetta koskevat tiedot vastaamalla tähän webropol-kyselyyn. Kyselyyn annettu webropol-vastaus on selvitysalueetta koskeva kunnan ilmoitus. Kunnan vastauksen tulee perustua valtuuston päätökseen.

Kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueestaan kuntarakennelain 4 h §:n mukaan 30.11.2013 mennessä. Koska määräpäivä on lauantai, saa ilmoituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen, eli viimeistään maanantaina 2.12.2013 klo 16.15 mennessä.

Kuntien ilmoituksia selvitysalueista hyödynnetään hallituksen arvioidessa kuntauudistuksen etenemistä vuoden 2013 lopussa. Lisäksi valtiovarainministeriö arvioi tietojen perusteella sitä, myönnetäänkö selvityisperusteiden osoittamista selvitysalueista poikkeuksia ja asetetaanko selvitysalueille erityisiä kuntajakoselvityksiä."

Liitejakelu:

Viitasaaren kaupungin ilmoitus selvitysalueesta.

Kuntarakennelain 4 §:n kohdat, joihin kyselyssä viitataan.

Selvitysalueesta poikkeaminen

Valtiovarainministeriö on kirjeellään 23.10.2013 ilmoittanut kunnille poikkeamisen hakemisesta kuntarakennelain mukaisten selvityisperusteiden osoittamasta selvitysalueesta.

Jos kunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi tehdä selvityksen muulla kuin

kuntarakennelain mukaisten selvityspenusteiden osoittamalla alueella, sen tulee hakea valtiovarainministeriöltä poikkeusta selvitysalueesta. Poikkeamismahdollisuuden tarkoituksena on ottaa huomioon Suomen alueiden erilaisuus selvityspenusteita sovellettaessa. Selvitysalueesta poikkeaminen merkitsee lain 4 b §:ssä säädetyn selvityspenusteluisuuden täyttävän selvityksen tekemistä selvityspenusteista poikkeavalla alueella. Itse selvityspenusteluisuudesta ei voida poiketa.

Selvitysalueesta poikkeamisen perusteena voi olla 1) kuntajaon kehittämisen tavoitteet ja kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävän vaihtoehdoisen toiminnallisen kokonaisuuden muodostuminen, 2) se, ettei toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei ole mahdollista erityisen harvan asutuksen vuoksi, 3) suomen- tai ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien turvaaminen tai 4) saamelaisten kieltä ja kulttuuria koskevien oikeuksien turvaaminen.

Eriyisen harvalla asutuksella tarkoitetaan kuntaa, jonka kunnan peruspelvelujen valtiosuudesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu syrjäisyysluku on 1,00 tai sitä suurempi. Selvityspenusteiden osoittamasta selvitysalueesta poikkeamisen edellytyksenä on, että selvitysalueella on riittävät edellytykset vastata lakisääteisten palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lisäksi poikkeamisen edellytyksiä arvioidaan vaihtoehdoisen toiminnallisen kokonaisuuden muodostumisen ja erityisen harvan asutuksen osalta myös alueen edun näkökulmasta. Siten selvitysalueesta ei voida poiketa, jos kuntien yhdistymistä koskevalle selvitykselle olisi kunnassa vahva tarve palvelujen järjestämisen näkökulmasta tai poikkeaminen estäisi muita kuntia muodostamasta toiminnallisen kokonaisuuden.

Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki ovat allekirjoittaneet yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen vahvistamispyynnön poikkeamisperustein, jossa kunnat toteavat, että ovat vedonneet jo 15.8.2011 poikkeuspenusteisiin puitelain edellyttämän vähintään noin 20 000 asukkaan väestöpohjan täyttämistä, koska eivät täytä puitelain velvoitteita. Kirjeen yhteenveto-osuudessa todetaan seuraavaa:

"Kuntiemme yhteistyöllä on pitkät ja toimivat perinteet, joita emme halua lähteä rikkomaan. Jo perustuslain § 122 toteaa, että on pyrittävä yhteensopiin aluejaotuksiin. Lähtökohtana alueemme kehittämislle on ollut muun muassa kuntien hyvinvoinnin edistäminen demokraattisesti ja tasapuolisesti asiakaslähtöisellä tavalla sekä palvelutuotannon tehostaminen kestävän ja tasapainoisen talouden varmistamiseksi.

Kunnat edelleen vetoavat yhtenä poikkeuspenusteena etäisyksiin, koska kuntataajamien keskimääräinen etäisyys ylittää 50 kilometriä ja koska yhteistoiminta-alueen kuntakeskuksista on maakuntakeskukseen Jyväskylän kaupunkiin 100-170 kilometriä. Alueemme kunnat ovat näin ollen luontainen työssäkäynti- ja asiointialue asukkaille.

Kuntarakennelain tavoitteenahan on, että kunta muodostuu työssäkäyntialue-

eesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolle on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta. Kuntarakennelaki mahdollistaa poikkeamisen pitkien etäisyyksien vuoksi, sama pitäisi olla mahdollinen myös sote- uudistuksessa."

Liitejakelu:

Viitasaaren kaupungin hakemus kuntarakennelain mukaisten selvityspe-
rusteiden osoittamasta selvitysalueesta poikkeamisesta.

Valtiovarainministeriön kirje 23.10.2013/ Kuntarakennelain mukaisten sel-
vityspe- rusteiden osoittamasta selvitysalueesta poikkeamisen hakeminen.

Kinnulan ja Pihtiputaan kuntien sekä Viitasaaren kaupungin 7.10.2013 al-
lekirjoittama yhteistoiminta-alueen vahvistamispyyntö poikkeamisperus-
tein.

*Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Janne Kinnunen, puh. 044 459 7300, kaupun-
ginsihteeri Tiina Honkanen, puh. 044 459 7301.*

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että Viitasaaren kaupunki

1. ilmoittaa kuntarakenneuudistukseen liittyväksi selvitysalueeksi Viitasa-
aren kaupungin sekä Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat kuntien yhteisen pää-
töksen mukaisesti

2. hakea poikkeamista palvelujen edellyttämää väestöpohjaa koskevan sel-
vityspe- rusteen osoittamasta alueesta, sillä toiminnallisen kokonaisuuden
muodostaminen ei erityisen harvan asutuksen vuoksi muutoin ole mahdol-
lista

3. antaa valtiovarainministeriölle oheisen liitteen mukaisen ilmoituksen
kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta sekä toimittaa minis-
teriölle oheisen poikkeamishakemuksen kuntarakennelain mukaisten selvi-
tysperusteiden osoittamasta selvitysalueesta

Kaupunginhallitus päättää edelleen valtuuttaa Wiitaunionin työvaliokunnan
valmistelemaan yhdistymisselvityksen käynnistämistä ja selvitysavustuksen
hakemista.

Kaupunginjohtaja Janne Kinnunen kertoi, että Kinnulan ja Pihtiputaan kun-
tien sekä Viitasaaren kaupungin edustajat kävivät poikkeamishakemuksen
tänään 4.11.2013 läpi työvaliokunnassa ja hyväksyivät sen esityksen mukai-
sena. Lisäksi kaupunginjohtaja Kinnunen totesi, että kokouksessa suunnitel-
tiin selvitysavustusta haettavaksi v. 2014 aikana sen jälkeen kun tiedetään,
onko esitetty selvitysalue hyväksytty.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto § 117**Liitejaku:**

Kuntaliiton yleiskirje Kuntarakennelaista 30.9.2013.

Valtiovarainministeriön kirje 2.9.2013/ Kuntarakennelaki voimaan 1.7.2013 - kuntien selvitysvelvollisuus on alkanut.

Valtiovarainministeriön kirje 20.9.2013/ Kuntarakennelain mukaisen selvitysavustuksen hakeminen.

Viitasaaren kaupungin ilmoitus selvitysalueesta.

Kuntarakennelain 4 §:n kohdat, joihin kyselyssä viitataan.

Viitasaaren kaupungin hakemus kuntarakennelain mukaisten selvityspen-
teiden osoittamasta selvitysalueesta poikkeamisesta.

Valtiovarainministeriön kirje 23.10.2013/ Kuntarakennelain mukaisten sel-
vityspen-
teiden osoittamasta selvitysalueesta poikkeamisen hakeminen.

Kinnulan ja Pihtiputaan kuntien sekä Viitasaaren kaupungin 7.10.2013 alle-
kirjoittama yhteistoiminta-alueen vahvistamispyyntö poikkeamisperustein.

Ehdotus

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että Viitasaaren kaupunki

1. ilmoittaa kuntarakenneuudistukseen liittyväksi selvitysalueeksi Viitasaaren kaupungin sekä Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat kuntien yhteisen päätöksen mukaisesti

2. hakea poikkeamista palvelujen edellyttämää väestöpohjaa koskevan selvityspen-
teiden osoittamasta alueesta, sillä toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei erityisen harvan asutuksen vuoksi muutoin ole mahdollista

3. antaa valtiovarainministeriölle oheisen liitteen mukaisen ilmoituksen kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta sekä toimittaa ministeriölle oheisen poikkeamishakemuksen kuntarakennelain mukaisten selvityspen-
teiden osoittamasta selvitysalueesta

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

1. ilmoittaa kuntarakenneuudistukseen liittyväksi selvitysalueeksi Viitasaaren kaupungin sekä Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat kuntien yhteisen päätöksen mukaisesti

2. hakea poikkeamista palvelujen edellyttämää väestöpohjaa koskevan selvityserusteen osoittamasta alueesta, sillä toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei erityisen harvan asutuksen vuoksi muutoin ole mahdollista

3. antaa valtiovarainministeriölle oheisen liitteen mukaisen ilmoituksen kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta sekä toimittaa ministeriölle oheisen poikkeamishakemuksen kuntarakennelain mukaisten selvityserusteiden osoittamasta selvitysalueesta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ilmoitus selvitysalueesta webropol-kyselyn vastauksella, poikkeamishakemus + ote + excit-kirje 7.10.2013 valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto, otteet Kinnulan ja Pihtiputaan kunnanhallitukset

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Viitasaarella 19.11.2013

Arkistosihteeri Alli Paananen

Kinnulan
kunta

Pihtiputaan
kunta

Viitasaaren
kaupunki

KOPIO

7.10.2013

859/001/2012

Valtiovarainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Valtioneuvosto

Nykyisen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen vahvistamispyyntö poikkeamisperustein

Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki vetosivat jo 15.8.2011 poikkeusperusteisiin puitelain edellyttämän vähintään noin 20 000 asukkaan väestöpohjan täyttämistä, koska eivät täytä puitelain velvoitteita. Kirjeeseen emme kuitenkaan ole saaneet vastinetta tai kannanottoa. Näin ollen tässä lausunnossa uudistamme pyyntöämme tulla huomioiduksi poikkeuksena pääsääntöön, jonka mukaan sote- alueet ja perustason alueet toteutettaisiin vastuukuntamallilla.

Asiaa on valmisteltu Kinnulan ja Pihtiputaan kuntien sekä Viitasaaren kaupungin tiiviissä yhteistyössä. Lausuntonaan Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki esittävät poikkeuksena vastuukuntamallista sote- alueiden ja perustason alueiden toteuttamiseksi alueellamme ministeriölle seuraavaa:

Jo harjoitettu laaja perusturvan yhteistyö ja -toiminta

Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat ja Viitasaaren kaupunki ovat muodostaneet vakiintuneen ja toimivan yhteistoiminta-alueen jo vuosia. Kinnulan ja Pihtiputaan kunnilla sekä Viitasaaren kaupungilla on kokemusta yhteistyöstä aina vuodesta 1973 lähtien. Yhteistyö laajeni edelleen 2000-luvun alussa, kun kunnat laativat hankesuunnitelman Wiitaseudun yhteistyöstä sekä Wiitaseudun palvelutuotannon kehittämissuunnitelman. Lopulta suunnitelmat laajenivat siten, että Pihtiputaan kunta ja Viitasaaren kaupunki allekirjoittivat sopimuksen palvelutuotannon eriyttämisestä neljän yhteislautakunnan alle. Näin ollen 1.1.2005 alkaen Pihtiputaan kunnan ja Viitasaaren kaupungin kesken käynnistettiin Wiitaunionin kuntaparityöskentely. Tulokset yhteistyöstä ovat olleet erittäin lupaavia.

Kinnulan kunta
Keskustie 45, 43900 Kinnula
kinnulan.kunta@kinnula.fi
(044) 459 6211

Pihtiputaan kunta
Keskustie 9, 44800 Pihtipudas
pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi
(014) 459 6800

Viitasaaren kaupunki
Keskutie 10, 44500 Viitasaari
viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi
(014) 459 7411

Kinnulan
kunta

Pihtiputaan
kunta

Viitasaaren
kaupunki

Perusturvan laaja yhteistoiminta-alue perustettiin vuonna 2009 koskemaan koko perusturvaa sekä sen sosiaali- ja terveystointia varhaiskasvatusta lukuun ottamatta. Perusturvalautakuntaa laajennettiin niin, että siihen kuuluu neljä edustajaa Viitasaaren kaupungista, neljä Pihtiputaan kunnasta ja kaksi Kinnulan kunnasta Viitasaaren kaupungin toimiessa vastuukuntana. Sosiaali- ja terveydenhuollossa järjestämisvastuu on siirretty kaikkien kolmen kunnan osalta yhteistoiminta-alueelle. Näin ollen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmisteluryhmän väliraportissakin esitetty muutoksen tavoite on kuntiemme alueella jo toteutunut laajasti yhteisessä perusturvassa ja perusturvalautakunnassa.

Väestöpohjan ja etäisyyksien lisäksi haluamme korostaa jo harjoitettua laajaa yhteistoimintaa, joka on tapahtunut kuntiemme alueella luontevasti ja kuntiemme resursseja säästäen. Pihtiputaan kunnan ja Viitasaaren kaupungin harjoittaman Wiitaunionin yhteistyön voidaan nähdä olevan pohja puitelain yhteistoiminnan mallille, joka vuonna 2009 laajeni edelleen perusturvan laaja-alaiseksi yhteistoiminnaksi kolmen kunnan kesken. Perusturvan laaja-alainen yhteistoiminta perustuu näin ollen kolmen kunnan sosiaali- ja terveystoimen integraatioon.

Em. mainittujen perusteiden lisäksi on syytä korostaa, että alueen kuntien yhteistyön periaatteena on laaja tiimiyhteistyö sekä asiakaslähtöisyys palveluiden järjestämisessä. Yhteisten viranhaltijoiden määrä on 40. Jo harjoitetulla yhteistyöllä on pystytty poistamaan päällekkäistä toimintaa ja siirtämään vapautuneita resursseja hallinnon aloille, erityisesti perusturvaan, jossa palvelutarve väestön ikääntyessä kasvaa. Lisäksi perusturvassa on henkilöstö siirretty 1.1.2012 lukien Pihtiputaan kunnasta vastuukuntana toimivaan Viitasaaren kaupungin alaisuuteen.

Luontainen työssäkäynti- ja asiointialue

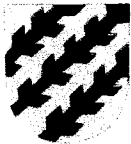
Kinnulan ja Pihtiputaan kuntien sekä Viitasaaren kaupungin yhteistyötä on tehty 2000-luvun alkuvuosista alkaen niin, että kuntayhteistyö perustuu yhtenäiseen ja luontaiseen työssäkäynti- ja asiointialueeseen. Yhteistyöalueella oli vuonna 2012 yhteensä 13 162 asukasta: Viitasaarella 6 957 asukasta, Pihtiputaalla 4 441 asukasta ja Kinnulassa 1 764 asukasta. Perusturvan yhteistoiminta-alue palvelee Kannonkosken ja Kivijärven itäisiä osia, jolloin väestöpohja on lähes 15 000. Lisäksi alueellamme on runsas kesämökkiasutus; tällä hetkellä lähes 4 000 kesämökkiä. Näin ollen perusturvan asiakaspohja ylittääkin kesäisin 20 000 asukkaan rajan.

Vuonna 2010 90 pihtiputaalaista ja 15 kinnulalaista kävivät töissä Viitasaarella, jossa työpaikkoja oli 2 574. Pihtiputaan 1 565 asukkaan työpaikoista 79 henkilöä kävi töissä Viitasaarella ja 14 henkilöä Kinnulasta. Kinnulan 580 henkilön työvoimasta kävi töissä 8 henkilöä Viitasaarella ja 8 henkilöä Pihtiputaalla. Työpaikkojen omavaraisuus onkin alueellamme suurta; Pihtiputaalla 98%, Viitasaarella 97% ja Kinnulassa 90,4 %. Näin ollen palvelut on myös saatavissa kunkin kunnan keskuksissa.

Kinnulan kunta
Keskustie 45, 43900 Kinnula
kinnulan.kunta@kinnula.fi
(044) 459 6211

Pihtiputaan kunta
Keskustie 9, 44800 Pihtipudas
pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi
(014) 459 6800

Viitasaaren kaupunki
Keskitie 10, 44500 Viitasaari
viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi
(014) 459 7411

Kinnulan
kunta

Pihtiputaan
kunta

Viitasaaren
kaupunki

Etäisyydet ja harva-asutus

Alueen maapinta-ala on 2 784 km²: Kinnula 460 km², Pihtipudas 1 075 km² ja Viitasaari 1 249 km². Vesipinta-ala laajentaa kuntien kokonaispinta-alaa 3 333 km²:iin Tästä johtuen alue on harvaanasuttua ja vesistöjen rikkomaa, jolloin etäisyydet kuntakeskusten välillä ja maakuntakeskukseen Jyväskylään ovat suuret. Etäisyyttä Jyväskylästä on Viitasaarelle 100 km, Pihtiputaalle 140 kilometriä ja Kinnulaan lähes 170 kilometriä. Etäisyydet myös muihin suurempiin kuntakeskuksiin Äänekoskelle, Saarijärvelle ja Haapajärvelle ovat suuret, joten tiivis yhteistyö kolmen kuntamme kesken on perusteltua.

Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki esittävät, että jo vuoden 2009 alussa käynnistetty laaja kolmen kunnan harjoittama yhteistoiminta vahvistettaisiin, erityisesti pitkien etäisyyksien johdosta, yhteistoiminnaksi, jolla kunnat pystyvät parhaiten vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen. Etäisyyksistä huolimatta kolmen kunnan alue koetaan luontaiseksi yhteistoiminta-alueeksi. Naapuriyhteistoiminta-alueiden kuntakeskukset sijaitsevat niin etäällä, ettei niitä koeta luontaisina.

Yhteenveto

Yhteenvetona voimme todeta, että kuntiemme yhteistyöllä on pitkät ja toimivat perinteet, joita emme halua lähteä rikkomaan. Jo perustuslain § 122 toteaa, että on pyrittävä yhteensopiviin aluejaotuksiin. Lähtökohtana alueemme kehittämislle on ollut muun muassa kuntien hyvinvoinnin edistäminen demokraattisesti ja tasapuolisesti asiakaslähtöisellä tavalla sekä palvelutuotannon tehostaminen kestävä ja tasapainoisen talouden varmistamiseksi.

Kunnat edelleen vetoavat yhtenä poikkeusperusteena etäisyyksiin, koska kuntataajamien keskimääräinen etäisyys ylittää 50 kilometriä ja koska yhteistoiminta-alueen kuntakeskuksista on maakuntakeskukseen Jyväskylän kaupunkiin 100-170 kilometriä. Alueemme kunnat ovat näin ollen luontainen työssäkäynti- ja asiointialue asukkaille.

Kuntarakennelain tavoitteenahan on, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolle on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta. Kuntarakennelaki mahdollistaa poikkeamisen pitkien etäisyyksien vuoksi, sama pitäisi olla mahdollinen myös sote- uudistuksessa.

Yllä mainittuun vedoten, emme tule hyväksymään asioiden hoitoa vastuukuntamallilla. Varoittavana esimerkkinä on toiminut pelastuslaitoksen palveluiden tuottaminen. Käytännön kokemuksista olemme huomanneet, että kustannukset ovat karanneet käsistä ja palveluiden saatavuus tietyillä aluilla on jopa

Kinnulan kunta
Keskustie 45, 43900 Kinnula
kinnulan.kunta@kinnula.fi
(044) 459 6211

Pihtiputaan kunta
Keskustie 9, 44800 Pihtipudas
pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi
(014) 459 6800

Viitasaaren kaupunki
Keskitie 10, 44500 Viitasaari
viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi
(014) 459 7411

Kinnulan
kunta

Pihtiputaan
kunta

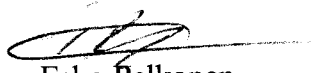
Viitasaaren
kaupunki

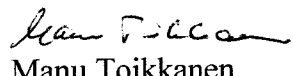
huonontunut. Näin emme halua käyvän sosiaali- ja terveystalveluiden osalta. Lisäksi emme usko Jyväskylän kaupungin kantokykyyn vastuukuntamallin osalta, emmekä myöskään Jyväskylän kaupungin nykytilanteessa sen suoriutumiseen palvelujen saatavuuden ja laadun suhteen. Kustannusten jaossa maakunnan ääri rajoilla kannattamme aiheuttamisperusteista rahoitusta, joka olisi tasapuolinen vaihtoehto palveluiden käytön suhteen.

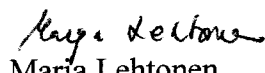
Kinnulan ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki esittävät **ensisijaisena vaihtoehtona kolmen kunnan yhteistoiminnan jatkamista nykymallin mukaisesti**. Mikäli tämä ei toteudu, toisena vaihtoehtona esitämme maakunnallista kuntayhtymämallia.

Toivomme kirjeemme otettavan huomioon valmistelussa.

Kinnulan kunta

Esko Pelkonen
kunnanvaltuuston pj.

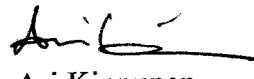

Manu Toikkanen
kunnanhallituksen pj.

Marja Lehtonen
vs. kunnanjohtaja

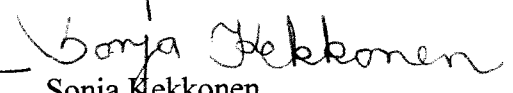
Pihtiputaan kunta

Pekka Sutinen
kunnanvaltuuston pj.

Jani Ylälehto
kunnanhallituksen pj.

Ari Kinnunen
kunnanjohtaja

Viitasaaren kaupunki

Sonja Kekkonen
kaupunginvaltuuston pj.

Jussi Kananen
kaupunginhallituksen pj.

Jouko Räsänen
kaupunginjohtaja

Tiedoksi: Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen kansanedustajat

Kinnulan kunta
Keskustie 45, 43900 Kinnula
kinnulan.kunta@kinnula.fi
(044) 459 6211

Pihtiputaan kunta
Keskustie 9, 44800 Pihtipudas
pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi
(014) 459 6800

Viitasaaren kaupunki
Keskatie 10, 44500 Viitasaari
viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi
(014) 459 7411